

Udskriftsdato: 14. december 2025

FOU nr 1981.199 (Gældende)

Forhåndsvarsling efter miljøbeskyttelsesloven

Ministerium: Folketinget

Forhåndsvarsling efter miljøbeskyttelsesloven

Udtalt, at jeg ikke kunne være enig med Århus kommune og miljøstyrelsen i, at der i en bestemt sag havde foreligget en tilstrækkelig begrundelse for at undlade forhåndsvarsling med henvisning til bestemmelsen i miljøbeskyttelseslovens § 68, stk. 2, 2. led.

(J. nr. 1981-13-11)

A og B klagede bl.a. over, at miljøstyrelsen i skrivelse af 18. december til dem havde meddelt, at styrelsen måtte være enig med Århus kommune i, at underretning af dem efter miljøbeskyttelseslovens § 68, stk. 1, forud for et påbud om ændring af tilslutningen af stikledninger fra deres ejendomme til hovedkloakledningen havde været åbenbart unødvendig, (jfr. bestemmelsen i stk. 2).

Det fremgik af de foreliggende oplysninger, at A's og B's ejendomme var opført i 1960. Efter det oplyste skete tilslutningen af kloakstikledningerne fra ejendommene til hovedkloakledningen ved »indhugning« (i modsætning til indsættelse af grenrør), og arbejdet synedes og godkendtes af bygningsinspektoret i den daværende Viby kommune.

Bl.a. på baggrund af klager fra ejeren af en ejendom ved vejen over opstuvning af kloakvand i hans kælder lod Århus kommune i august 1978 foretage en TV-inspektion af bl.a. kloakledningen, som er beliggende ved den pågældende vej. Ved TV-inspektionen konstateredes det, at kloakstikledningerne fra A's og B's ejendomme ikke var regulativmæssigt udført, idet stikledningerne var ført 8-12 cm ind i hovedkloakledningen.

I skrivelser af 31. maj 1979 underrettede Århus kommune A og B om resultatet af TV-inspektionen og oplyste, at den ukorrekte tilslutning gav anledning til aflejringer af papir m.v., hvilket kunne give opstuvninger i det offentlige kloaksystem, og at A's og B's ejendommers stikledninger for at bringe disse uhygiejniske opstuvninger til ophør måtte opgraves og tilsluttes det offentlige kloaksystem i henhold til de gældende tekniske forskrifter. Kommunen påbød i medfør af miljøbeskyttelsesreglementets kap. 6.2 A og B at bringe arbejdet til udførelse snarest muligt - dog senest den 1. august 1979.

A og B klagede herefter til miljøstyrelsen over kommunens påbud og gjorde bl.a. under klagesagens behandling gældende, at Århus kommune ikke havde overholdt bestemmelsen i miljøbeskyttelseslovens § 68, stk. 1, om forhåndsvarsling.

Århus kommune henviste vedrørende dette spørgsmål i en skrivelse af 15. august 1980 til A til bestemmelsen i miljøbeskyttelseslovens § 68, stk. 2, hvorefter underretning kan undlades, hvis underretning må anses for åbenbart unødvendig. Kommunen anførte i den forbindelse, »at formålet med bestemmelsen er at give parten lejlighed til at fremkomme med indsigelser og bemærkninger til sagen, hvilket den tidligere korrespondance i sagen viser, De har haft rig lejlighed til«.

I skrivelser af 18. december 1980 til A og B meddelte miljøstyrelsen for så vidt angik spørgsmålet om forhåndsvarsling, at styrelsen var enig med Århus kommune i, at forhåndsvarsling i den foreliggende sag måtte anses for åbenbart unødvendig, og at sagen i øvrigt var blevet tilstrækkelig belyst ved den senere behandling.

I en klage af 31. december 1980 til ombudsmanden redegjorde A og B for sagen, og henviste i det væsentlige til de synspunkter, som de tidligere havde gjort gældende under sagen.

I en udtalelse af 28. april 1981 til ombudsmanden henholdt Århus kommune (magistratens 2. afdeling) sig til en skrivelse af 4. september 1980 fra kommunen til miljøstyrelsen, hvori kommunen redegjorde nærmere for sagen.

I en udtalelse af 6. maj 1981 til ombudsmanden henviste miljøstyrelsen for så vidt angik klagen over manglende forhåndsvarsling af påbuddet (bl.a.) til den kommenterede udgave af miljøbeskyttelsesloven ad § 68, kommentar 7 og 8.

I en skrivelse af 3. juni 1981 til ombudsmanden meddelte miljøministeriet, at ministeriet ikke fandt, at miljøstyrelsens afgørelse af 18. december 1980 var af principiel karakter eller af større betydning for miljøbeskyttelsen, og at ministeriet måtte afvise at tage sagen op til behandling.

Jeg udtalte herefter følgende i en skrivelse til A:

»...

2. Spørgsmålet om forhåndsvarsling.

Miljøbeskyttelseslovens § 68 har følgende ordlyd:

§ 68: »Inden der træffes afgørelse om påbud eller forbud, skal adressaten for disse beslutninger skriftligt underrettes om sagen og gøres bekendt med sin adgang til aktindsigt og til at udtale sig efter loven om offentlighed i forvaltningen.

Stk. 2. Underretning som nævnt i stk. 1 kan undlades, hvis øjeblikkelig afgørelse er påkrævet, eller hvis underretning må anses for åbenbart unødvendig.«

Miljøstyrelsen anførte - som nævnt ovenfor - i skrivelsen af 18. december 1980, at styrelsen var enig med Århus kommune i, at forhåndsvarsling i den foreliggende sag måtte anses for åbenbart unødvendig.

Ved min behandling af sagen må jeg således lægge til grund, at Århus kommune og miljøstyrelsen har fundet, at forhåndsvarsling kunne undlades alene ud fra en vurdering af behovet herfor, jfr. bestemmelsen i miljøbeskyttelseslovens § 68, stk. 2, 2. led.

I bemærkningerne til den pågældende bestemmelse i lovforslaget (Folketingstidende 1972-73, tillæg A, sp. 4010) er det anført, at der ved 2. led i undtagelsesbestemmelsen er tænkt på tilfælde, hvor påbuddets eller forbuddets adressat må antages på anden måde, f.eks. gennemførte forhandlinger, at have kendskab til sagen, således at han har haft mulighed for at fremkomme med sine bemærkninger. Det fremhæves endvidere i bemærkningerne, at der må gives de besluttende myndigheder et ret vidt spillerum for bedømmelsen af, i hvilke tilfælde forhåndsvarsling kan undlades.

Der foreligger ikke i det for mig forelagte materiale nærmere oplysninger om, at De forud for påbuddet af 31. maj 1979 havde kendskab til sagen. Jeg bemærker herved, at det forhold, at De (eventuelt) måtte være bekendt med den generelle undersøgelse - TV-inspektionen m.v. - og de problemer, der eksisterede med vandopstuvning i kloaksystemet, efter min opfattelse ikke er tilstrækkeligt til, at forhåndsvarsling kan undlades efter § 68, stk. 2, 2. led. Århus kommune og miljøstyrelsen har heller ikke under sagens behandling i øvrigt peget på omstændigheder, som efter min mening har givet rimeligt grundlag for at anse forhåndsvarsling for åbenbart unødvendig.

Jeg skal tilføje, at det i relation til anvendelsesområdet for § 68, stk. 2, 2. led, efter min opfattelse er uden betydning, at De *efter* påbuddet har haft lejlighed til at fremkomme med Deres indsigelser.

Uanset at der, som anført i forarbejderne til den nævnte bestemmelse, må tilkomme myndighederne et ret vidt spillerum med hensyn til at afgøre, om forhåndsvarsling har været påkrævet, kan jeg på denne baggrund ikke være enig med Århus kommune og miljøstyrelsen i, at der i det foreliggende tilfælde har foreligget en tilstrækkelig begrundelse for at undlade forhåndsvarsling med henvisning til bestemmelsen i miljøbeskyttelseslovens § 68, stk. 2, 2. led.

Jeg har gjort miljøstyrelsen og Århus kommune bekendt med min opfattelse.

For så vidt angår spørgsmålet om den retlige betydning af, at der ikke er sket forhåndsvarsling, må jeg være enig med miljøstyrelsen i, at påbuddet ikke kan betragtes som ugyldigt. Jeg henviser herved til, at De senere under brevvekslingen med Århus kommune og miljøstyrelsen har haft lejlighed til at fremkomme med Deres bemærkninger til sagen, og at miljøstyrelsen som klagemyndighed har stadfæstet påbuddet.

Den endelige afgørelse af dette spørgsmål hører under domstolene.

...«